

MxS/D/GR/EG.

21' Juli 1947.

P.J.I.

8.U.60.a.

*Sint Amb. K. Kffm
de de 2/2 22*

No. II

Overenskomsten af 9' April 1941
om Grønlands Forsvar.
Amb.Nr.X af 18/6 1941.
" J.No. 8.U.21/2.

Hr. Ambassadør,

Under de Samtaler, vi under Deres Ophold i København har haft om Afviklingen af Overenskomsten af 9' April 1941, har De gjort Rede for, hvilken overordentlig stor Betydning de militære Myndigheder i U.S.A. tillægger Grønland som et Led i det amerikanske Kontinents Forsvarssystem, og at denne Betydning er stadigt voksende, efterhaanden som den militærtekniske Udvikling skrider frem. De har herunder henvist til, at Udviklingen af selvstyrende Projektiler og af Forsvarsforanstaltninger derimod efter den amerikanske militære Sagkundskabs Udtalelser gør det nødvendigt for U.S.A. at udbygge sit Forsvarssystem i stor Afstand fra det amerikanske Kontinents økonomiske, politiske og kulturelle Centrere, og at de arktiske Regioner herved kommer i Betragtning i første Række.

Konsekvent gennemført vilde dette Synspunkt formentlig medføre, at der maatte anlægges militære Stationer i Grønland i et betydeligt større Antal end nu og i Omraader, hvor det hidtil ikke er sket.

For den danske Regering vilde det ikke være muligt at affinde sig med, at noget saadant finder Sted. Den Tilladelse, der i 1946 blev givet til Oprettelse af en meteorologisk Station i Thule med dansk og amerikansk Besætning, synes allerede at være blevet udnyttet fra amerikansk Side til Formaal, der

Den kgl. Ambassadør

1

Washington.

8.1.8

gaar videre end den blotte Vejrtjeneste, og jeg har ved Skrivelse No. 603 af 13' Juni 1947 anmodet Dem om at gøre vedkommende amerikanske Myndigheder opmærksomme paa dette Forhold. Hvis den amerikanske Regering skulde ønske paa denne eller paa anden Maade selv at udbygge det nuværende System af militære Baser og Anlæg i Grønland, maatte man fra dansk Side sætte sig imod det.

Jeg maa stadig anse det for paakrævet, at vi retter vore Bestræbelser paa at udvirke, at den militære Virksomhed, som de amerikanske væbnede Styrker vedblivende udfolder i Grønland, gradvis afvikles eller overtages af danske Myndigheder.

Som nævnt under vore Samtaler vilde jeg finde det formaalstjenligt, at man under de fortsatte Forhandlinger med den amerikanske Regering søger Problemet opløst i dets enkelte Bestanddele, saasom Vejrtjenesten, Kortlægningen, den civile Luftfarts Behov og Spørgsmaalet om Opretholdelse af militære Baser. Jeg vil finde det hensigtsmæssigt, at disse Spørgsmaal drøftes eet for eet med den amerikanske Regering for derved at opnaa Klarhed over, hvilken Vægt der tillægges dem fra amerikansk Side, og hvilke Muligheder Danmark har for at løse de Opgaver, som det vil stemme med Danmarks Interesser at paatage sig. Saaledes som det allerede i vidt Omfang er sket for Vejrtjenestens Vedkommende, maa de amerikanske Myndigheder vel ogsaa for de øvrige Problemers Vedkommende kunne fremsætte Ønsker, som kan forelægges de danske Myndigheder til Overvejelse og eventuelt gøres til Genstand for Forhandling mellem de to Lande.

De har under vore Samtaler rejst Spørgsmaalet om, i hvilket Tempo de videre Forhandlinger bør føres. I saa Henseende er det min Opfattelse - som jeg forstaar De selv deler - at det vil være i Danmarks Interesse ikke i Øjeblikket at søge Forhandlingerne forceret frem.

Jeg vil dog hertil gerne føje følgende Betragtning. Den

Interesse, hvormed Offentligheden i Danmark følger denne Sag, gør det sandsynligt, at der fra Tid til anden vil blive stillet Spørgsmaal til Regeringen om Forhandlingernes Gang. Vi gjorde for nylig den Erfaring, at et Initiativ, der paa Rigsdagen blev taget af det kommunistiske Parti paa et Tidspunkt, da vi netop efter en omhyggelig Bearbejdelse af Sagen stod i Begreb med at foretage en Henvendelse til den amerikanske Regering, fremkaldte Formodning om, at denne Henvendelse skete under et Pres fra det kommunistiske Parti eller en fremmed Magt. Det er mig magtpaaliggende at søge undgaaet, at en saadan Situation paany opstaar, da vore Bestræbelser for at opnaa det fra et dansk Synspunkt ønskelige Resultat af Forhandlingerne derved modvirkes. Det vil efter min Mening allerede derfor være ønskeligt fra Tid til anden at kunne orientere Lederne af de vigtigste politiske Partier paa Rigsdagen og saavidt muligt tillige Offentligheden om, hvorledes Forhandlingerne med U.S.A. forløber i dette Spørgsmaal, der følges med saa stor Opmærksomhed baade hjemme og ude.

Foranstaaende Betragtninger beder jeg Hr. Ambassadøren have i Erindring, naar De efter Deres Tilbagekomst til Washington fortsætter Forhandlingerne, om hvis videre Forløb jeg tør gaa ud fra, at De vil holde mig underrettet.

Modtag, Hr. Ambassadør, Forsikringen om min udmærkede Højagtelse.

GUSTAV RASMUSSEN

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is difficult to decipher due to its low contrast and blurriness.